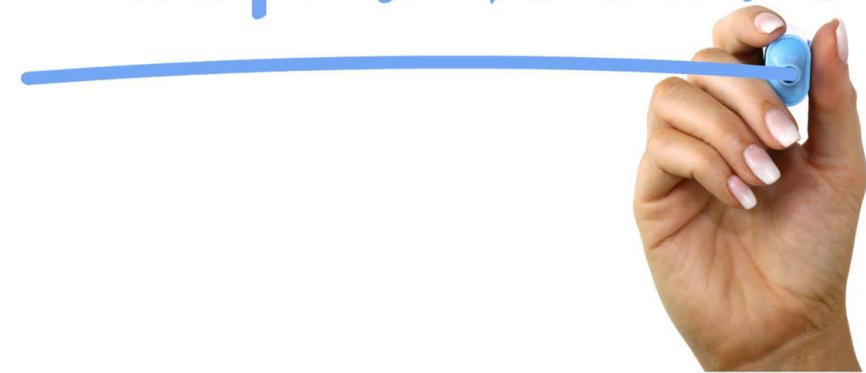

MIGRATION

Migrácie a novodobí migranti na Slovensku

Silvia Letavajová

kmkt
katedra
manažmentu
kultúry
a turizmu

O čom budeme hovoriť?

Čo je to migrácia.

Základná terminológia.

Kto sú to migranti, cudzinci, utečenci a aký je medzi nimi rozdiel.

Migrácie vo svete.

Migračná história Slovenska.

Kto sú cudzinci na Slovensku, odkiaľ a za akým účelom k nám prichádzajú.

Aké sú princípy formovania vzťahu s cudzincom.

Ako vnímajú Slováci migrantov a migrácie.

Migrácia

Migrácia je neustálou súčasťou ľudských dejín. K zintenzívňovaniu dochádza v súčasnom globalizovanom svete.

Pohyb osôb alebo skupín v určitom geografickom alebo sociálnom systéme spojený s prechodnou alebo trvalou zmenou miesta pobytu. (IOM, 2020)

- faktor priestoru a času

Migrácia ako pohyb osôb, pri ktorom dochádza k prekročovaniu medzinárodných hraníc alebo pohybu v rámci štátu na minimálne jeden rok, a to bez ohľadu na príčiny, dobrovoľnosť, legálnosť alebo pravidelnosť mobility.

(Glossary, Asylum and Migration, European Commission, 2018)

Typy migrácií

push a pull faktory
siete

Priestor alebo hranice

emigrácia (vysťahovalectvo) a **imigrácia** (prisťahovalectvo)

sever – juh, západ – východ (svetové strany, z východu a juhu na západ a sever – z globálneho juhu na sever, migrácia z ekonomicky menej rozvinutých do rozvinutejších krajín)

in-migration a out-migration (v rámci alebo medzi určitými priestorovými celkami – okresmi, krajmi, regiónmi v rámci štátu; pohyb v rámci štátu – vnútorná migrácia, medzi štátmi – medzinárodná migrácia)

mesto – vidiek

Kauzalita – dôvody a motívy

ekonomická migrácia (pracovná) – zamestnanosť, lepšie pracovné podmienky, platy, prepojenie s demografickými faktormi

sociálna – lepšie sociálne zabezpečenie, zdravotné služby

socio-politická – nedodržiavanie ľudských práv, prenasledovanie pre politickú, rasovú, náboženskú odlišnosť, migrácia medzi krajinami s nedemokratickým a demokratickým zriadením

rodinné dôvody – sobáš, nasledovanie rodinného príslušníka

štúdium

v dôsledku prírodnej alebo človekom zapríčinennej katastrofy

Trvanie a periodicita pohybu

trvalá a dočasná (krátkodobá 3-12 mesiacov, dlhodobá nad 12 mesiacov)

jednorazová a obnovovaná (sporadicky obnovovaná)

pendlovanie (cirkulácia) – opakovaný pohyb uskutočňovaný po rovnakej trase k rovnakému cieľu, v rovnakom čase

Aktéri, organizácia a okolnosti pohybu

individuálna, skupinová a masová

dobrovoľná a nedobrovoľná (nútená, násilná)

legálna (regulárna) a **nelegálna** (iregulárna)

aktívna a pasívna (nasledovanie rodičov deťmi)

Migrant, cudzinec, utečenec

Migrant

Osoba prekračujúca geografické a sociálne hranice (typ hraníc, čas).

Podľa OSN: osoba, ktorá zmenila krajinu svojho trvalého, resp. obvyklého pobytu a presťahovala sa zo svojej domovskej krajiny do inej na obdobie minimálne 3 mesiacov,

krátkodobý migrant (presťahovanie do inej krajiny na 3 mesiace až rok) – dlhodobý migrant (viac ako rok)

emigrant (vysťahovalec) a imigrant (pristáhovalec), akademické chápanie pojmu

Cudzinec

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov – osoba, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky.

1. občania EÚ, EHP a Švajčiarskej konfederácie (občania Únie)
2. občania tretích krajín (občania mimo týchto krajín a občania bez štátnej príslušnosti)

Utečenec

Dohovor o právnom postavení utečencov (Ženevský dohovor, 1951), osoba, ktorá má opodstatnené obavy z prenasledovania z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k zvláštnej sociálnej skupine alebo pre politické názory. Z dôvodu týchto obáv sa nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny pôvodu ani využívať ochranu tejto krajiny.

Utečencom je tiež osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá sa z týchto dôvodov nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny svojho obvyklého bydliska.

Pojmy

Azyl

Ochrana cudzinca pred prenasledovaním z dôvodov uvedených v medzinárodnej zmluve alebo osobitnom predpise.

Azylant

Cudzinec, ktorý splnil kritériá Dohovoru o právnom postavení utečencov, bol uznaný za utečenca a bola mu poskytnutá medzinárodná ochrana vo forme azylu. Cudzinec, ktorý splnil podmienky stanovené zákonom č. 480/2002 Z. z. o azyle a ktorému Ministerstvo vnútra SR udelilo azyl. Trvalý pobyt.

Žiadateľ

Štátny príslušník inej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá na útvare Policajného zboru SR vyhlási, že žiada o azyl na území SR

Doplnková ochrana

Je poskytnutá žiadateľom o azyl, ktorým azyl nebol udelený, avšak sú vážne dôvody sa domnievať, že by bola táto osoba v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Prechodný pobyt na 1 rok (s možnosťou predĺženia na ďalší rok)

- Uložením trestu smrti a jeho výkonom
- Mučením alebo neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestom
- Vážnym a individuálnym ohrozením života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu

Medzinárodná ochrana

Udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany.

Maloletý bez sprievodu

Zákon č. 305/2005 Z. u. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele – maloletý bez sprievodu, ktorý nie je občan SR a nachádza sa na území SR bez sprievodu rodiča lebo inej plnoletej osoby, ktorej by mohlo byť dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

Vnútorne vysídlená osoba

Osoba donútená ujsť alebo opustiť svoj domov alebo miesto svojho obvyklého pobytu, najmä v dôsledku alebo s cieľom predísť dôsledkom ozbrojeného konfliktu, situáciám všeobecného ohrozenia (násillia, porušovania ľudských práv alebo prírodných) človekom spôsobených katastrof, a ktorá neprekročila medzinárodne uznanú štátnu hranicu.

Naturalizácia

Udelenie štátneho občianstva cudziemu štátnemu príslušníkovi.

Migrácia vo svete

Počet osôb žijúcich mimo svoju krajinu (krajinu, kde sa narodili alebo kde majú štátne občianstvo) **v r. 2020:** 281 mil. (3,6 %)

Migráciu čiastočne znížila pandémia Covid-19

2/3 migrantov žije v rozvinutých krajinách (tvoria 15 % ich populácie)

2/3 migrantov žije v 20 krajinách: USA (51 mil.), Nemecko (16 mil.), Saudská Arábia (13 mil.), Rusko (12 mil.), VB a Severné Írsko (9 mil.), Spojené arabské emiráty (9 mil.), Francúzsko (8,5 mil.), Kanada (8 mil.)

30 % migrantov žije v Európe (87 mil.)

Krajiny EÚ: 35 mil. migrantov (8 % populácie) – 37 % z iných krajín EÚ, 63 % z tretích krajín

Pohlavie: dominujú muži (52 %) a migranti v produktívnom veku 20 až 64 rokov (73 %), do 20 rokov len 15 %

Vek: priemerný vek migrantov je 39 rokov, priemerný vek utečencov a žiadateľov o azyl je 19,4 rokov

Krajiny pôvodu medzinárodných migrantov: India (18 mil.), Mexiko (11 mil.), Rusko (11 mil.), Čína (10 mil.), Sýria (8 mil.), Bangladéš, Pakistan, Ukrajina, Filipíny, Afganistan

Vnútorne vysídlené osoby: 55 mil. – Sýria, Kolumbia, Kongo, Jemen, Afganistan, Somálsko, Nigéria, Sudán, Irak, Etiópia

Utečenci – v roku 2020 sa nachádzali najmä v krajinách Ázie (4,8 mil.), Afriky (3,5 mil.), Európy (2,6 mil.)

Situácia v rokoch 2015 a 2016 – krajiny pôvodu: Sýria, Afganistan, Irak, Eritrea, Nigéria a Irán, **európske hostiteľské krajiny:** Nemecko (1/3), Maďarsko, Švédsko, Rakúsko, Taliansko

Slovensko ako tradične vysťahovalecká krajina

Masové vysťahovalectvo severných žúp Uhorska na Dolnú zem

zač. 18. storočia, zlé hospodárske pomery, preľudnenie, migrácia do po Turkoch vyludnených a úrodných oblastí na juhu

dnešné Maďarsko, Rumunsko, Srbsko a Chorvátsko, sekundárne Bulharsko

Západná Európa a zámorie

2. pol. 19. stor. – medzivojnové obdobie, zlé hospodárske a sociálne podmienky, národnostný útlak

Francúzsko, Nemecko, Belgicko a Rakúsko; USA, Kanada, Argentína, Uruguaj, Brazília a Austrália

Politická emigrácia

1948, prevzatie moci komunistami, odchod 60 tis. obyvateľov, USA, Kanada, Austrália, VB, Nemecko, Rakúsko

1968, invázia vojsk Varšavskej zmluvy, odchod 80 – 350 tis. obyvateľov, Rakúsko, Nemecko, Švajčiarsko, Francúzsko, VB

Zánik Rakúsko-Uhorska a vznik Československa 1918

Mnohí Slováci sa ocitli v pozícii minorít na území iných krajín – enklávy a diaspóry.

Vysťahovalectvo po roku 1989 a vstupe do EÚ (2004)

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (sčítanie obyvateľstva 2011) – v ČR 148 000 Slovákov, v Maďarsku 30 000, v Rumunsku 17 000 – 20 000,

v USA 560 000, v Kanade 72 000, vo VB 84 000, v Nemecku 58 000 a v Srbsku 56 000 Slovákov. Odhady krajanov sú omnoho vyššie.

Dnes odhad – do 600 000, 350 000 pracujúcich v zahraničí.

Tradičné (autochtónne národnostné menšiny a etnické skupiny) minority + noví migranti

Národnostné menšiny a etnické skupiny – 20 %

Maďari (458 000), Rómovia (105 000), Česi (30 000), Rusíni (33 000), Ukrajinci (7 000), Nemci (4 600), Moraváci (3 000), Poliaci (3 000), Rusi (2 000), Srbi (700), Židia (631), Chorváti (1 000), Bulhari (1 000)

Novodobá migrácia

od 50. rokov 20. stor.: pracovní migranti zo socialistického bloku, Vietnamci, Číňania, Kubánci

60. – 80. roky. 20. stor.: zahraniční študenti, Sýria, Líbya, Jemen, Afganistan

Súčasná migrácia (pracovná migrácia, štúdium, zlúčenie rodiny, iné)

Cudzinci na Slovensku

Zintenzívnenie imigrácie – po 1989, vstupe do EÚ a Schengenského priestoru

Medzi rokmi 2004 a 2008 rýchly nárast cudzincov (druhý najvyšší v EÚ), do 2020 – 7-násobne

Počet cudzincov – 150 000

Podiel cudzincov na celkovej populácii – 2,75 % (nízky podiel, 4. najnižší v EÚ, Česko 5,5 %, Rakúsko 16,6 %, Bulharsko 1,47 %, Poľsko 0,9 %, Rumunsko 0,7 %)

	2004	2008	2012	2018
Cudzinci s povolením na pobyt				
Počet cudzincov v krajine	22 108	52 706	67 877	121 264
Podiel cudzincov (%)	0,41	0,97	1,25	2,22
Podiel mužov (%)	55,8	65,0	64,0	64,4
Podiel osôb vo veku 20+ (%)	90,6	90,8	91,5	89,4
Podiel občanov EÚ a EHP (%)	49,5	63,1	63,1	46,1
Cudzinci zamestnaní na Slovensku				
Počet zamestnaných cudzincov	3 351	13 979	11 547	57 998
Podiel z krajín EÚ a EHP (%)	66,1	74,3	63,3	53,6
Podiel mužov (%)	77,4	80,9	75,3	74,1
Podiel osôb s VŠ vzdelaním (%)	54,1	31,6	29,5	18,5

(Letavajová, S. – Divinský, B., 2019)

Charakteristika cudzincov (r. 2020)

Občania EÚ a Spojeného kráľovstva – 40 % (59 206)

Štátni príslušníci tretích krajín – 60 % (90 806)

Štátni príslušníci EÚ a VB	počet
Česko	12 246
Maďarsko	9 492
Rumunsko	7 372
Poľsko	6 133
Nemecko	4 572
Taliansko	3 057
Spojené kráľovstvo	2 828
Rakúsko	2 563
Bulharsko	1 740
Francúzsko	1 563
Španielsko	1 300
Chorvátsko	1 274
Holandsko	805
Portugalsko	500
Nórsko	498

Štátni príslušníci tretích krajín	počet
Ukrajina	42 162
Srbsko	16 005
Vietnam	6 798
Rusko	5 658
Čína	2 695
Severné Macedónsko	1 675
Kórejská republika	1 493
Irán	1 221
USA	1 055
India	991
Bosna a Hercegovina	901
Turecko	785
Gruzínsko	741
Bielorusko	593
Kazachstan	574

Cudzinci z tretích krajín podľa účelu pobytu (r. 2020)

Prechodný pobyt

Zamestnanie – 24 216

Podnikania – 16 401

Slovák žijúci v zahraničí – 11 228

Zlúčenie rodiny – 9 354

Štúdium – 7 773

Športová činnosť – 429

Doplnková ochrana – 123

Dobrovoľnícka činnosť – 80

Lektorská činnosť – 73

Výskum a vývoj – 61

Spolu – 69 978

Trvalý pobyt

Rodinný príslušník občana EÚ – 1 216

Azylant - 283

Rodinný príslušník občana EÚ – trvalý – 277

Spolu – 20 775

Tolerovaný pobyt

Maloletí bez sprievodu – 47

Spolu – 53

Migrácia za prácou, podnikanie

2020: počet zamestnaných cudzincov – 72 298 tis.

Počet zamestnaných cudzincov od roku 2004 vzrástol 20-násobne

Zamestnaní cudzinci pochádzajú z viac ako 130 krajín sveta

Krajiny EÚ (30 530):

Rumunsko (7 392), Česko (5 917), Maďarsko (4 878), Bulharsko (2 890), Poľsko (2 442),

Taliansko (1 244), Chorvátsko (1 090), Španielsko (758), Spojené kráľovstvo (633), Nemecko 617)

Tretie krajiny (41 768):

Ukrajina (19 578), Srbsko (10 174), Vietnam (1 023), Kórejská republika (736), Bosna a Hercegovina (730), Rusko (684), Gruzínsko (634), India (525), Macedónsko (647), Moldavsko (346)

Prevládajú muži (73 %)

1/2 zamestnaných cudzincov tvoria osoby so stredným alebo vysokoškolským vzdelaním

Pracovní migranti

Smer/Rok	2010	2012	2014	2016	2017
Zo SR	549	545	497	775	873
Do SR	1 591	1 928	2 395	2 119	2 163

(Remitencie v mil. dolároch, Svetová banka, podľa Letavajová, S. – Divinský, B., 2019)

- Operátori a montéri strojov a zariadení: Rumunsko, Maďarsko, Bulharsko, Srbsko, Ukrajina, Vietnam
- Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci: Rumunsko, Maďarsko, Srbsko, Ukrajina, Bosna a Hercegovina
- Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci: Rumunsko, Česko, Maďarsko, Ukrajina, Srbsko, Vietnam
- Špecialisti: Česko, Poľsko, Taliansko, Ukrajina, Srbsko, USA

Potreba pracovnej migrácie vo výrobnom sektore – automobilový priemysel

Remitencie: 2019 – zo SR (873 mil. dolárov) do SR (2 100 mil. dolárov)

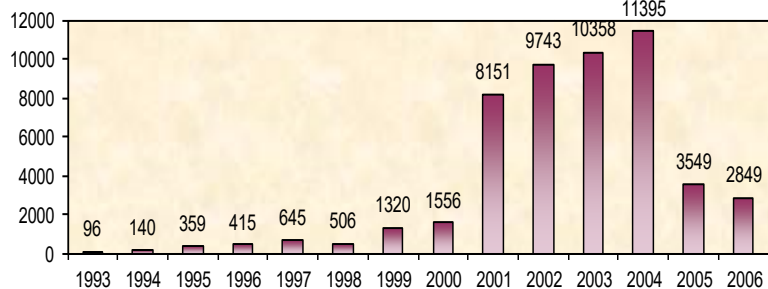
Zahranční študenti rok 2020

Počet žiakov a študentov z radov cudzincov na štátnych, súkromných a cirkevných školách (Centrum vedecko-technických informácií SR)

	MŠ	ZŠ	Gymnázia	Konzervatória	SOŠ	VŠ	
						denné	externé
Štátne	623	3 162	422	50	794	11 143	906
Súkromné	230	561	397	3	271	1 742	1 384
Cirkevné	33	141	47	4	8		
Spolu	886	3 864	866	57	1 073	12 885	2 290

AZYL

Žiadatelia o azyl v SR

(MÚ MV SR, 2020)

(MÚ MV SR, podľa Letavajová – Divinský, 2019)

Od roku 1993 do 2021: 59 412 žiadostí o azyl, 880 osobám bol udelený, 8 401 neudelený, 50 038 zastavené konanie, 795 doplnková ochrana, 288 udelené štátne občianstvo

Udelené azyly podľa krajín pôvodu:

Afganistan 253, Irak 212, Bosna a Hercegovina 36, JZR 36, Arménsko 34, Kuba 40, Rumunsko 37, Irán 36, Somálsko 31, Ruská federácia 27, Ukrajina 24, Angola 24, Sýria 18, Vietnam 16

2015 a 2016: 476 žiadostí, 175 udelený azyl (149 asýrskych kresťanov z Iraku)

v prepočte na 1 mil. domácich obyv. na Slovensku najnižší počet prijatých žiadateľov (18); najvyšší v Nemecku (8 789)

Rok	Počet žiadostí o udelenie azylu	Udelený azyl	Neudelený azyl	Poskytnutá / neposkytnutá doplnková ochrana	Zastavené konanie	Udelené št. občianstvo
1993	96	41	20		25	0
2004	11 395	15	1 592		11 782	20
2008	909	22	416	66 / 273	457	4
2015	330	8	124	41 / 24	148	5
2016	146	167	82	12 / 13	35	3
2019	232	9	93	19 / 33	178	9
Spolu 1993-2020	59 077	865	8 298	770 / 1 584	49 815	274

2021: 87 žiadostí (Afganistan, Maroko, Sýria, Líbya, Kamerun, Alžírsko...) – 6 udelený azyl

Občianstvo

	2010	2012	2014	2016	2018	2019
Muži	118	126	111	247	335	299
Ženy	121	129	123	237	386	287

Najčastejšie: Česko, Spojené kráľovstvo, Srbsko, Ukrajina, Vietnam, Nemecko, USA,

2020: udelené štátne občianstvo 548 osôb
(64 do 14 rokov, 453 do 64 rokov, 32 do 64 do rokov)
Česko, Ukrajina, Srbsko, Vietnam, Spojené štáty, Spojené kráľovstvo, Nemecko

Kolektívna identita migrantov

Jednotlivci: väčšie a menšie skupiny migrantov

Individuálna a kolektívna identita

Neformálne a formálne organizácie a združenia migrantov na Slovensku:

Afganci, Thajčania, Ukrajinci, Vietnamci, Kubánci, Rusi, Kórejci, Srbi

Zväz Afgancov na Slovensku

Islamská nadácia

Združenie vietnamských podnikateľov

Africké kultúrne, informačné a integračné centrum

Internationals Bratislava

Prínos migrantov

1. **Účasť na trhu práce a zamestnanosť:** podporujú inovácie, prinášajú potrebné zručnosti, pracujú v oblastiach s nedostatkom pracovnej sily
2. **Účasť na podnikateľských aktivitách**
3. **Prínos do sociálneho systému**
4. **Prínos k sociálnemu a demografickému vývoju:** nepriaznivý demografický vývoj krajiny (migranti z mladších skupín, s rodinami), možné odvrátenie kolapsu
5. **Podpora kultúrnej diverzity:** využívanie vlastného kultúrneho kapitálu, vedecké výsledky, špecialisti, nové kultúrne prvky
6. **Nový pohľad na riešenie každodenných problémov**

POSTOJE K MIGRANTOM

Nadnárodné, národné a lokálne výskumy po roku 2015:

Postoj voči migrantom a utečencom – skôr negatívny

Imigrácia ako jeden z dvoch najvýraznejších problémov krajiny
(v roku 2009 pre 1 %, 2015 – 19 %, 2017 – 59 %)

Migrácia na Slovensko vyvoláva negatívne pocity (86 % v roku 2017)
najmä migrácia príslušníkov tretích krajín

Migrantov nepovažujú za prínos (2017 – 59 %)

Migrantov Slováci prijímajú do svojej blízkosti neradi
(2017 priateľ – 28 %, kolega – 26%, nadriadený – 38%, suseda – 34 %, doktora – 29 %, člena rodiny – 38 %) – Slovensko medzi poslednými 6 krajinami

O migráciách nie sú dobre informovaní (76 %), dobre informovaní 18 %, 47 % považuje informácie o migrantoch v médiách za objektívne – posledná priečka

Počty cudzincov na Slovensku výrazne nadhodnocujú 14-krát, priemer EÚ 2,3-krát, posledná priečka

Spájajú migrantov s ekonomickými problémami, potrebou starať sa o nich, chorobami, hrozbou

Postoje k špecifickým skupinám migrantov

Výskum (Bratislava, Prievidza, Brezová pod Bradlom, Moravské Lieskové, 2000)

Respondenti boli proti dlhodobej prítomnosti utečencov na Slovensku aj po pominutí nebezpečenstva v ich krajine (88 %).

Za utečencov považovali osoby, ktoré stratili domov, majú náboženské problémy, trpia hladom a chudobou, hľadajú útočisko, priekupníci drog, obchodujú s bielym mäsom, kriminálnici, nemajú robotu, previnili sa, stroskotanci...

Stotožňovanie utečencov s etnickými skupinami a národnostnými menšinami:

Maďarmi (národnostné konflikty)

Rómami (neschopnosť ekonomickej a kultúrnej adaptácie)

Vietnamcami (zaplavenie pracovného trhu)

Pozitívny postoj vyjadrujú, ak si ich prístup nevyžadoval osobnú angažovanosť.

Najnegatívnejší postoj voči osobám z kultúrne odlišných krajín – Arabi, moslimovia, Afričania

Ekonomické a kultúrne ohrozenie

Postoje k špecifickým skupinám migrantov

Eurobarometer (2015)

Utečenci ako problém (rovnako ako v ostatných krajinách EÚ)

Odpor voči celoeurópskym riešeniam (financie, kvóty, zjednotenie procedúr...)

Obavy z príchodu utečencov (70 %)

Spájanie s terorizmom, neprispôsobivosťou, ekonomickými nákladmi, chorobami a náboženskou neznášanlivosťou

Výskum zmiešaných manželstiev s cudzincami (2017 – 2021)

Majoritno-minoritné vzťahy očami migrantov

Značenie „migrant“ – vnímajú ako pejoratívum

Zhoršenie postojov k migrantom po roku 2015 a 2016

Rôzne formy diskriminácie – pasívne opovrhovanie, vyhýbanie sa kontaktu, zosmiešňovanie, verbálne alebo fyzické napadnutie

Dôležité sú viditeľné znaky: farba pleti, náboženstvo, iná etnicita a religiozita, meno

Mená: problémy so zapisovaním a vyslovovaním mien, dlhé mená, inak znejúce

Často sa s tým stretávajú najmä Afričania, moslimovia, Ukrajinci, Vietnamci alebo Číňania (kultúrne odlišné skupiny, uzavreté, početné)

ZDROJE

ALLPORT, G., W. O povaze předsudu. Praha: Prostor, 2004.

Asylum and Migration. European Commission. 2018. Dostupné na: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/default/files/what-we-do/networks/european_migration_network/docs/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

BARGEROVÁ, Z.: Migrácia ako spoločenský fenomén: historické, sociálne a právne aspekty. In. Otvorená krajina alebo nedobytná pevnosť? Slovensko, migranti a utečenci. Hlinčíková, M. – Mesežnikov, G. (eds.) Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2016, s. 17-39.

BLAŽEK, M. – ANDRÁŠOVÁ, S. – PAULENOVÁ, N. Skúsenosti migrantov a migrantiek na Slovensku s násilím. 2013, Bratislava: IOM.

BLEHA, B. – ŠPROCHA, B. – VAŇO, B. Prognóza populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060. 2013, Bratislava: INFOSTAT.

Centrum vedecko-technických informácií SR, dostupné na https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky/statisticka-rocenka-publikacia.html?page_id=9580

DIVINSKÝ, B. Zahraničná migrácia v Slovenskej republike – stav, trendy, spoločenské súvislosti. 2005, Bratislava: Friedrich Ebert Stiftung 2005,

DIVINSKÝ, B. Migration Trends in Selected EU Applicant Countries. Volume V – Slovakia. 2004, Vienna: IOM.

DIVINSKÝ, B. - PODOLINSKÁ, ZACHAR, T. Et al. Globe in Motion. Patterns of International Migration: Similarities and Differences. 2018, Bratislava: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV/Marenčin PT.

EUROBAROMETER, Standard Eurobarometer 89, Public opinion in the European Union, 2018, (online) [cit. 2020-09-04] Dostupné na:

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinionmobile/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/surveyKy/2180>.

EUROBAROMETER, Standard Eurobarometer 91, Public opinion in the European Union, 2019, (online) [cit. 2020-09-04] Dostupné na: <https://ec.europa.eu>

EUROBAROMETER. Standard Eurobarometer 84, Autumn 2015, Public opinion in the European Union, Fieldwork November 2015 Publication December 2015. Standard

Eurobarometer 84, (online) [cit. 20200204] Dostupné na: file:///C:/Users/MkaT/Downloads/eb84_hr_hr_nat.pdf.

EUROBAROMETER. Eurobarometer 71, Public opinion in the European Union, Fieldwork: June – July 2009 Publication: September 2009, (online) [cit. 20200904]

Dostupné na: https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/eb/eb71/eb71_std_part1.pdf.

iDMC – Internal displacement monitoring centre. <https://www.internal-displacement.org/>

EUROBAROMETER. Special Eurobarometer 469, Europe Commission, Integration of im-migrants in the European Union, fieldwork october 2017, publication april 2018,(online) [cit. 202002-04] Dostupné na: file:///C:/Users/MkaT/Downloads/ebs_469_sum%20en.pdf.

ZDROJE

- EUROSTAT. 2016. Newsrelease. Asylum in the EU members states. Record number of over 1.2 million first time asylum seekers registered in 2015. Syrians, Afghans and Iraqis: top citizenships. 44/2016, 4 March 2016 Dostupné na: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7203832/3-04032016-AP-N.pdf/790eba01-381c-4163-bcd2-a54959b99ed6>.
- EUROSTAT – Populácia podľa občianstva a pobytu – cudzinci (štatistika k 1. 1. 2020) <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00001/default/table?lang=en>, <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00157/default/table?lang=en> a <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00178/default/table?lang=en>
- GYARFÁŠOVÁ, O. New 'Others' in Public Perception in Slovakia. In. Globe in motion. Patterns of international migration: Similarities and Differences. Divinský, B. – Podolinská, T. (eds.) Bratislava: F. Ebert Stiftung, 2018, ISBN 8089149049.
- IOM, 2020, Dostupné na <https://iom.sk/sk/>
- KADLEČÍKOVÁ, J.: Odborné podklady o migrácii. In. Rozumne o migrácií. Manuál pre organizátorov verejných podujatí. Bez uvedenia roku vydania, Bratislava: CVEK.
- KAVICKÝ, R.: "Migranti a demografia." Next Future/Svet financií jasne a pútavo, 21.6.2016. 2016, Dostupné 24. augusta 2018 na <https://www.nextfuture.sk/ekonomika/migranti-a-demografia/>.
- LETAVAJOVÁ, S. – DIVINSKÝ, B.: Naš spoločný domov. Migrácia a rozvoj na Slovensku. Bratislava: Katolícka charita na Slovensku, 2019.
- LETAVAJOVÁ, S. – CHLEBCOVÁ HEČKOVÁ A. – KRNO, S. – BOŠELOVÁ, M.: Novodobé migrácie vo verejnej, mediálnej a politickej diskusii. Nitra: UKF, 2020.
- LETAVAJOVÁ, S. „My“ a „oni“ postoje slovenskej spoločnosti k novodobým migrantom migráciám. In. My a oni. Domáci a cizí v lidové tradici. Číhal, P. (ed.), Uherské Hradišče: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2019, s. 217 - 228.
- MESEŽNIKOV, G.: Problematika migrácie a utečencov na Slovensku v rokoch 2015-2016: spoločenská atmosféra, verejná mienka, politickí aktéri. In. Otvorená krajina alebo nedobytná pevnosť? Slovensko, migranti a utečenci. Hlinčíková, M. – Mesežnikov, G. (eds.), Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2016, s. 113-152.
- Migračný úrad MV SR, dostupné na <https://www.minv.sk/?migracny-urad-mv-sr>
- OECD. 2016. International Migration Outlook. Paris: OECD Publishing.
- OECD. 2018. International Migration Outlook. Paris: OECD Publishing.
- OSN, 2020 International Migration 2020, Highlights. https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/international_migration_2020_highlights_ten_key_messages.pdf, https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/undesa_pd_2020_international_migration_highlights.pdf
- ŠTATISTICKÝ ÚRAD SR. Udelenie štátneho občianstva podľa predchádzajúceho štátneho občianstva, veku a pohlavia. rok 2019, (online) [cit. 2020-01-7]. Dostupné na: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/om2006rs/v_om2006rs_00_00_00_sk.

ZDROJE

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SR – Stav obyvateľstva v SR k 31. decembru 2020 (5 459 781) (<https://www.susr.sk/wps/portal?urile=wcm:path:/obsah-sk-inf-akt/informativne-spravy/vsetky/06b04712-ca08-4bd6-a9ad-f4bbaa6acab0>)

UNHCR, 2020 <https://www.unhcr.org/>

ÚPSVaR, 2020, štatistiky. Dostupné na: https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/zamestnavanie-cudzincov-statistiky.html?page_id=10803

ÚHCP P PZ – Štatistický prehľad legálnej a nelegálnej migrácie v Slovenskej republike za rok 2019 a 2020 (<http://www.minv.sk/?rocenky>)

VAŠEČKA, M.: O vzťahoch k iným a k sebe: diverzita v krajine pod Tatrami. In. Kde sme? Mentálne mapy Slovenska. Bútora, M. – Kollár, M. – Mesežnikov, G. – Bútorová, Z. (eds.) Kde sme? Mentálne mapy Slovenska. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky & Kalligram. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, Kalligram, 2009a, s. 241-260.

VAŠEČKA M.: Postoje verejnosti k cudzincom a zahraničnej migrácii v Slovenskej republike. Bratislava: IOM, 2009b.

WORLD BANK. 2016. Migration and Remittances, Factbook 2016, 3rd edition. Washington, DC: World Bank.

WORLD BANK. 2019. "Migration and Remittances Data." Dostupné 15. apríla 2019 na <http://www.worldbank.org/en/topic/migrationremittancesdiasporaissues/brief/migration-remittances-data>.

Zákon č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov

Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle

Prezentácia využíva ilustračné fotografie.

Ďakujem za pozornosť

